Autoriteit
Consument & Markt

Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag
070 722 20 00
www.acm.nl

Openbaar

Besluit

Tarievenbesluit N.V. RENDO elektriciteit 2027

Ons kenmerk : ACM/UIT/1127497
Zaaknummer : ACM/26/202100
Datum : **13 november 2026**

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 3.110 van de Energiewet

Inhoud

1 Inleiding 3
1.1 De ACM reguleert RENDO op basis van een nieuwe methode 3
1.2 De tarieven stijgen in 2027 gemiddeld met 12% 3
1.3 Indeling van het besluit 4
2 Achtergrond en wettelijke basis 4
2.1 De ACM stelt de tarieven vast voor de wettelijke taken van RENDO 4
2.2 Tariefregulering is nodig omdat RENDO een natuurlijke monopolist is 4
2.3 Vaststelling meettarieven is vanaf 2027 onderdeel van het tarievenbesluit 5
3 Procedure voor totstandkoming van dit besluit 5
4 Tarieven en beoordeling tarievenvoorstel 6
4.1 Stap 1: Toegestane inkomsten en rekenvolumes exclusief correcties 6
4.2 Stap 2: Algemene en specifieke correcties op de inkomsten 7
4.3 Stap 3: Correcties uit gewijzigde methodebesluit 8
4.3.1 Correctie inkoopkosten transport 8
4.3.2 Nacalculatie netverliezen elektriciteit 9
4.3.3 Nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen 11
4.3.4 Nacalculatie invoeding 11
4.3.5 Nacalculatie verhaald bedrag gederfde inkomsten leveranciers (2021) 12
4.3.6 Totaal correcties gewijzigde methodebesluit 2025 12
4.4 Stap 4: Spreiding correcties 12
4.5 Beoordeling tarievenvoorstel 14
4.5.1 Toetsingskader 14
4.5.2 Beoordeling van het tarievenvoorstel 15
4.6 Stap 5: Vaststelling tarieven 15
5 Reacties tarievenvoorstel 16
6 Dictum 16
Bijlage 1 – de rekenmodule voor het jaar 2027 17
Bijlage 2 – De tarieven voor het jaar 2027 18
Bijlage 3 – Relevante wettelijke bepalingen 19

1 Inleiding

1.1 De ACM reguleert RENDO op basis van een nieuwe methode

1 Met dit tarievenbesluit stelt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) op grond van artikel 3.110, eerste lid, van de Energiewet de maximale tarieven vast die N.V. RENDO (hierna: RENDO) per 1 januari 2027 mag toepassen voor de gebruikers van zijn elektriciteitssysteem.

2 Op grond van artikel 3.106, eerste lid, van de Energiewet brengt RENDO de door de ACM vastgestelde tarieven in rekening bij consumenten en bedrijven voor het uitvoeren van zijn wettelijke taken.[1] Deze tarieven zijn een vast onderdeel van de energierekening.

3 Dit besluit is het eerste tarievenbesluit onder het methodebesluit van de nieuwe reguleringsmethode van 2027-2031.[2] Uit het methodebesluit volgt een inkomstenbesluit.[3] Het inkomstenbesluit legt de hoogte van de inkomsten voor de reguleringsperiode zonder correcties vast. Vervolgens stelt de ACM in de tarievenbesluiten de hoogte van de inkomsten inclusief een aantal correcties vast, waarop zij de tarieven baseert. In de nieuwe methode stelt de ACM de tarieven vast op basis van de daadwerkelijke kosten die RENDO maakt, voor zover die efficiënt zijn.

4 De ACM heeft gekozen voor een reguleringsmethode die eventuele belemmeringen wegneemt voor noodzakelijke investeringen in de elektriciteitssystemen én de flexibiliteit geeft om in te kunnen spelen op de onzekerheden over de kostenontwikkeling van de elektriciteits- en gassystemen tijdens de energietransitie. Tegelijkertijd blijft de ACM erop letten dat systeembeheerders efficiënt te werk gaan, zodat de tarieven niet meer stijgen dan nodig.

5 De ACM heeft in dat kader in lijn met de Sectorovereenkomst inzake Methodebesluiten (hierna: sectorovereenkomst) een afspraak gemaakt met de distributiesysteembeheerders ten behoeve van een stabieler tariefverloop over de gehele reguleringsperiode.[4]

6 De nieuwe methode verschilt ten opzichte van voorgaande jaren. De toegestane inkomsten worden niet langer geschat op basis van historische gegevens, maar op basis van schattingen van systeembeheerders over de kosten die zij de komende jaren zullen maken. Op basis van de schattingen van RENDO heeft de ACM een inkomstenbesluit genomen waarin zij de toegestane inkomsten voor RENDO voor 2027 heeft vastgesteld.[5] Dit tarievenbesluit vertaalt deze toegestane inkomsten naar concrete tarieven voor gebruikers.

1.2 De tarieven stijgen in 2027 gemiddeld met 12%

7 In 2027 stijgen de transport- en aansluittarieven voor het elektriciteitssysteem van RENDO gezamenlijk met gemiddeld 12%. Deze ontwikkeling is het gevolg van de hogere kosten van systeembeheerders. De hogere kosten zijn onder andere het gevolg van de investeringen die systeembeheerders moeten maken om meer ruimte te creëren op hun elektriciteitssystemen.

8 Zoals benoemd in paragraaf 1.1, worden in de nieuwe methode de toegestane inkomsten gebaseerd op een kostenschatting van de systeembeheerder. De systeembeheerder kan bij het maken van die schatting rekening houden met de meest recente inzichten in toekomstige kostenontwikkelingen. De hogere kosten als gevolg van de investeringen kunnen daardoor tijdiger worden verwerkt in de

[1] Artikel 3.106 Energiewet.
[2] Besluit van de ACM van 12 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659559.
[3] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM/UIT/112163.
[4] Sectorovereenkomst inzake Methodebesluiten 2027-2031 met kenmerk ACM/IN/1075113, randnummer 44.
[5] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM/UIT/112163, tabel 2.

tarieven. Doordat kosten nu tijdiger kunnen worden verwerkt, zijn in de regel in de latere jaren van de reguleringsperiode minder correcties nodig. Dit kan eventuele tariefstijgingen in latere jaren beperken.

9 In 2027 en in 2028 worden de tarieven op basis van de nieuwe methode bepaald, maar moeten er ook nog correcties uit de vorige reguleringsperiode worden vergoed. Voor 2027 gaat dit om kostencorrecties uit het jaar 2025 van de vorige reguleringsperiode, die nog via de tarieven vergoed moeten worden. Deze nog te vergoeden kostencorrecties uit 2025 dragen bij aan de hiervoor benoemde stijging.

10 De tariefstijging in 2027 wordt zoveel mogelijk gedempt door de kostencorrecties uit 2025 over de gehele reguleringsperiode te spreiden. Uit de in randnummer 5 genoemde afspraak volgt dat de ACM deze correcties spreidt over de reguleringsperiode 2027-2031 om te zorgen voor een stabieler tariefverloop.

11 Een volledig overzicht van de tarieven voor 2027 voor RENDO is te vinden in bijlage 2 van dit besluit.

1.3 Indeling van het besluit

12 Hoofdstuk 2 beschrijft de achtergrond en de wettelijke basis van dit besluit. Hoofdstuk 3 beschrijft de procedure voor de totstandkoming van dit besluit. In hoofdstuk 4 legt de ACM uit hoe zij de tarieven voor RENDO voor 2027 heeft vastgesteld en beoordeelt zij het tarievenvoorstel van RENDO. Hoofdstuk 5 bevat het dictum.

13 Dit besluit bevat daarnaast drie bijlagen. Bijlage 1 betreft de rekenmodule waarmee de toegestane inkomsten voor het jaar 2027 worden berekend. In bijlage 2 zijn de tarieven voor het jaar 2027 opgenomen. Beide bijlagen zijn Excelbestanden die de ACM publiceert op www.acm.nl. Bijlage 3 bevat de relevante wettelijke bepalingen voor het vaststellen van de tarieven. De bijlagen van dit besluit vormen een integraal onderdeel van dit besluit.

2 Achtergrond en wettelijke basis

2.1 De ACM stelt de tarieven vast voor de wettelijke taken van RENDO

14 De ACM stelt op grond van artikel 3.110, eerste lid, van de Energiewet de tarieven vast voor de wettelijke taken voor RENDO voor het jaar 2027.

15 Volgens de Energiewet heeft RENDO wettelijke taken. Deze wettelijke taken staan in afdeling 3.3 van de Energiewet. Via de tarieven ontvangt RENDO een vergoeding voor de kosten die zij maakt voor onderstaande wettelijke taken:

- Algemene taken in paragraaf 3.3.1 van de Energiewet;
- taken inzake beheren, onderhouden en ontwikkelen van het systeem in paragraaf 3.3.2 van de Energiewet;
- taken inzake aansluiten in paragraaf 3.3.3 van de Energiewet;
- taken inzake transporteren in paragraaf 3.3.4 van de Energiewet;
- taken inzake balanceren paragraaf 3.3.5 van de Energiewet;
- taken inzake meten in paragraaf 3.3.6 van de Energiewet;
- overige en ondersteunende taken in paragraaf 3.3.7 van de Energiewet.

2.2 Tariefregulering is nodig omdat RENDO een natuurlijke monopolist is

16 De ACM stelt de tarieven van RENDO vast omdat RENDO als distributiesysteembeheerder voor elektriciteit een monopoliepositie heeft. Deze regulering moet zorgen voor een tarief dat redelijk en

kostengebaseerd is, dat prikkelt tot efficiëntie zonder de betrouwbaarheid van het systeem te verminderen en dat voldoende ruimte overlaat voor benodigde investeringen voor de energietransitie.

17 Tariefregulering is nodig om onder andere te voorkomen dat aangeslotenen te veel betalen voor het transport van elektriciteit. Tegelijkertijd zorgt tariefregulering ervoor dat de systeembeheerder goede investeringen doet en het systeem goed onderhoudt. Zo blijft het systeem betrouwbaar en toekomstbestendig.

18 Bij het vaststellen van de tarieven wordt er ook rekening gehouden met een redelijk rendement voor de systeembeheerder om zijn wettelijke taken te kunnen uitvoeren.

2.3 Vaststelling meettarieven is vanaf 2027 onderdeel van het tarievenbesluit

19 Met de inwerkingtreding van de Energiewet worden de meettarieven, voor het in gebruik geven en beheren van een meetinrichting[6], zoals bedoeld in artikel 3.51 van de Energiewet, op dezelfde wijze vastgesteld als de transport- en aansluittarieven. Dat betekent dat de meettarieven niet zoals in voorgaande jaren in een apart besluit worden vastgesteld op basis van de Regeling meettarieven[7], maar in dit tarievenbesluit worden vastgesteld.

20 Op grond van artikel 7.41, tweede lid, van de Energiewet, betrekt de ACM bij het vaststellen van de meettarieven de verschillen die de ACM vanaf 2011 jaarlijks heeft vastgesteld op basis van artikel 4a van de Regeling meettarieven. Deze verschillen zien op het jaarlijkse verschil tussen de kosten die de systeembeheerder heeft gemaakt voor het beheer van meetinrichtingen en de inkomsten die hij daarvoor heeft ontvangen uit de tarieven in de periode van 2011 tot en met 2026. De cumulatieve verschillen worden gebruikt om de totale toegestane inkomsten en de tarieven voor het in gebruik geven en beheren van een meetinrichting te corrigeren over de periode van 2011 tot en met 2026. De ACM licht dit nader toe in paragraaf 4.2.

3 Procedure voor totstandkoming van dit besluit

21 De ACM stelt de tarieven voor RENDO vast volgens het Methodebesluit distributiesysteembeheerders elektriciteit 2027-2031 (hierna: methodebesluit)[8] en het Inkomstenbesluit RENDO 2027-2031 (hierna: inkomstenbesluit).[9] In het tarievenbesluit worden correcties toegepast op de inkomsten die in het inkomstenbesluit zijn vastgesteld, zodat de vergoeding van inkomsten voor RENDO gebaseerd is op de daadwerkelijke (efficiënte) kosten in plaats van geschatte kosten. Deze correcties zijn gebaseerd op de werkelijke kosten die de systeembeheerders maken om hun wettelijke taken uit te voeren. Correcties met betrekking tot de tariefjaren uit de vorige reguleringsperiode zijn gebaseerd op de in de vorige reguleringsperiode geschatte toegestane inkomsten.

22 Veel van de gegevens die de ACM gebruikt voor het berekenen van de toegestane inkomsten van RENDO komen uit de reguleringsdata die RENDO jaarlijks aan de ACM verstrekt. De ACM heeft de reguleringsdata van het jaar 2025 inclusief een controleverklaring van een externe accountant ontvangen op 22 juni 2026. Voor het vaststellen van dit besluit is de ACM onder meer van deze gegevens uitgegaan.

[6] De meetinrichting is een apparaat dat meet hoeveel stroom een netgebruiker gebruikt of juist teruglevert aan het net.
[7] Regeling van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 16 november 2010, nr. WJZ/10167427, houdende regels voor de meettarieven van netbeheerders van elektriciteits- en gasnetten (Regeling meettarieven), Stcrt. 2010 nr. 18248. Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 4 juli 2014; Regeling van de Minister van Economische Zaken van 4 juli 2014, nr. WJZ/14066719, Stcrt. nr. 19743. (ingetrokken).
[8] Besluit van de ACM van 12 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659559.
[9] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM/UIT/112163.

23 De ACM heeft op 18 juni 2026 en op 20 augustus 2026 informele bijeenkomsten met alle distributiesysteembeheerders georganiseerd. Tijdens de bijeenkomsten zijn de berekening van de toegestane inkomsten, en de correcties voor het jaar 2027, besproken. Ook is besproken hoe deze inkomsten en correcties verdeeld worden over de transport- en aansluittarieven in 2027, en welk deel van de correcties wordt gespreid over de tarieven voor het jaar 2028 tot en met 2031.

24 Op 27 juli 2026 heeft de ACM een eerste voorstel van de spreiding van de correcties uit de tariefjaren 2025 en 2026 met RENDO gedeeld. Op 19 oktober 2026 heeft de ACM in samenspraak met RENDO de definitieve spreiding van de correcties vastgesteld.

25 De ACM heeft op 10 juli 2026 een concept rekenmodule van de toegestane inkomsten inclusief tariefcorrecties aan de distributiesysteembeheerders toegestuurd. Deze rekenmodule is een Excelbestand waarin de ACM voor iedere distributiesysteembeheerder de toegestane inkomsten heeft berekend. De ACM heeft alle distributiesysteembeheerders in de gelegenheid gesteld om tot en met 14 augustus 2026 te reageren op de concept rekenmodule.

26 De ACM heeft op 7 september 2026 de definitieve rekenmodules, inclusief een invulinstructie, aan RENDO gestuurd. De ACM heeft RENDO verzocht de rekenmodules in te vullen volgens de invulinstructie.

27 Op 30 september 2026 heeft de ACM het eerste tarievenvoorstel voor het jaar 2027 van RENDO ontvangen. De ACM heeft het tarievenvoorstel op 7 oktober gepubliceerd op haar website (www.acm.nl). Bij deze publicatie zijn bedrijfsvertrouwelijke gegevens onleesbaar gemaakt.

28 De ACM heeft belanghebbenden van 7 oktober tot en met 21 oktober 2026 in de gelegenheid gesteld te reageren op het tarievenvoorstel. De ACM heeft daarop drie reacties ontvangen. De ACM behandelt deze reacties in hoofdstuk 5 van dit besluit.

29 De ACM heeft op 9 oktober 2026 RENDO verzocht een nieuw tarievenvoorstel in te dienen, omdat het tarievenvoorstel niet voldoet aan de hieraan gestelde vereisten. Op 21 oktober heeft de ACM een herzien voorstel ontvangen dat wel aan de vereisten voldoet.

4 Tarieven en beoordeling tarievenvoorstel

30 De vaststelling van de tarieven voor RENDO bestaat uit vijf stappen. De eerste stap betreft de vaststelling van de toegestane inkomsten en rekenvolumes zoals bepaald in het inkomstenbesluit (paragraaf 4.1). In stap twee en stap drie worden de inkomsten en volumes gecorrigeerd. Hierbij worden de geschatte inkomsten verrekend naar de werkelijke toegestane inkomsten in 2027 (paragraaf 4.2 en 4.3). Stap vier betreft de spreiding van de correcties uit het Gewijzigd methodebesluit regionale netbeheerders elektriciteit 2022-2026 (hierna: gewijzigde methodebesluit)[10] voor de tariefjaren 2025 en 2026 (paragraaf 4.4). Voordat de ACM de tarieven vast kan stellen beoordeelt zij het tarievenvoorstel van RENDO (paragraaf 4.5). In stap vijf stelt de ACM de tarieven vast (paragraaf 4.6). Deze stappen worden in dit hoofdstuk achtereenvolgens behandeld.

4.1 Stap 1: Toegestane inkomsten en rekenvolumes exclusief correcties

31 De toegestane inkomsten exclusief correcties van RENDO voor 2027 zijn het startpunt voor de berekening van de tarieven. In het methodebesluit is bepaald dat de toegestane inkomsten exclusief correcties bepaald worden in het inkomstenbesluit.[11] De toegestane inkomsten in het inkomstenbesluit

[10] Besluit van de ACM van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/605244.
[11] Besluit van de ACM van 12 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659559, randnummer 89 en verder.

worden gelijkgesteld aan de verwachte efficiënte kosten, gecorrigeerd voor de niet-tariefopbrengsten.[12]

32 Uit het inkomstenbesluit volgen de onderstaande toegestane inkomsten exclusief correcties (in EUR, prijspeil 2027): 23.632.237.[13]

33 De ACM rekent dit bedrag toe aan de transport-, aansluit- en meetdienst conform Tabel 2 in het inkomstenbesluit. Omdat het bedrag voor de transport- en aansluitdienst hierin niet gesplitst is, verdeelt de ACM dit bedrag naar verhouding over beide diensten. De verhouding wordt vastgesteld op basis van de inkomstenverdeling tussen het transportdomein en het aansluitdomein uit het tarievenbesluit RENDO 2026.[14]

4.2 Stap 2: Algemene en specifieke correcties op de inkomsten

34 De ACM corrigeert jaarlijks de geschatte toegestane inkomsten en rekenvolumes. Hierbij maakt de ACM onderscheid naar drie categorieën correcties. De algemene en specifieke correcties worden hieronder uitgelegd. De derde categorie zijn correcties op basis van het gewijzigde methodebesluit. Deze worden apart toegelicht in paragraaf 4.3 van dit besluit.

Algemene correcties

35 In het methodebesluit is bepaald dat de schatting voor de toegestane inkomsten en de rekenvolumes jaarlijks gecorrigeerd en herschat moeten worden.[15] De reden hiervoor is om te zorgen dat RENDO als systeembeheerder alleen zijn efficiënte kosten terugkrijgt. Evident inefficiënte kosten worden niet vergoed.

36 Op basis van het methodebesluit moet de ACM jaarlijks de volgende drie algemene correcties uitvoeren op de toegestane inkomsten:[16]

- het verschil tussen de geschatte kosten en de werkelijk gemaakte kosten;
- het verschil tussen de geschatte rekenvolumes en de werkelijke volumes; en
- een correctie voor evident inefficiënte kosten.

37 Deze algemene correcties kunnen nog niet plaatsvinden in dit tarievenbesluit. Correcties voor de verschillen tussen de geschatte en gerealiseerde kosten, en tussen de rekenvolumes en gerealiseerde rekenvolumes zijn pas mogelijk in het Tarievenbesluit 2029. Dit komt doordat pas in 2028 bekend wordt welke kosten RENDO in 2027 heeft gemaakt en welke volumes via het systeem van RENDO getransporteerd zijn.

Specifieke correcties

38 De ACM voert ook één specifieke correctie uit op basis van het methodebesluit.[17] Deze correctie heeft betrekking op de verrekening van marges op de meettarieven.

39 Van 2011 tot en met 2026 heeft de ACM de meettarieven ieder jaar vastgesteld op basis van de consumentenprijsindex. In die methodiek werd het maximale meettarief ieder jaar verhoogd met de

[12] Deze opbrengsten komen voort uit de inkomsten die de systeembeheerder ontvangt via de tarieven voor het gebruik, beheer en onderhoud van het systeem.
[13] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM/UIT/112163, tabel 2.
[14] Besluit van de ACM van 18 november 2025 met kenmerk ACM/UIT/661936.
[15] Besluit van de ACM van 12 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659559, randnummer 193 en verder.
[16] Besluit van de ACM van 12 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659559, randnummer 194.
[17] Besluit van de ACM van 12 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659559, randnummer 202 en verder.

inflatie van dat jaar.[18] De ACM houdt voor die periode bij hoe groot het verschil is geweest tussen de kosten die de systeembeheerder heeft gemaakt voor het beheer van meetinrichtingen en de inkomsten die hij daarvoor heeft ontvangen uit de tarieven. Deze verschillen worden de marges op de meettarieven genoemd. De ACM moet de marges verrekenen in de tarievenbesluiten, overeenkomstig artikel 7.41, tweede lid, van de Energiewet. Deze verrekening zorgt ervoor dat de systeembeheerders over de periode van 2011 tot en met 2026 met terugwerkende kracht hun volledige kosten voor het beheer van meetinrichtingen vergoed krijgen.

40 De kosten en inkomsten voor het beheer van meetinrichtingen uit 2026 zijn pas in 2027 bekend. Daarom kan de ACM de definitieve marges over de periode 2011-2026 op zijn vroegst pas in het tarievenbesluit 2028 vaststellen. De ACM vindt desondanks dat zij een redelijke inschatting van de marges kan maken, omdat de kosten en inkomsten uit de periode 2011-2025 reeds bekend zijn. De ACM hoeft dus alleen voor de kosten en inkomsten uit 2026 een schatting te maken.

41 Op basis van de gerealiseerde kosten en inkomsten uit de periode 2011-2025 en de geschatte kosten en inkomsten uit 2026, verwacht de ACM dat de marge op de meettarieven EUR 521.321 zal bedragen, na toepassing van de wettelijke rente.

42 Zoals benoemd in hoofdstuk 1 van dit besluit heeft de ACM met de distributiesysteembeheerders in lijn met de sectorovereenkomst een afspraak gemaakt om de correcties uit de tariefjaren 2025-2026 te spreiden over de reguleringsperiode 2027-2031 om te zorgen voor een stabieler tariefverloop. De ACM vindt het bij deze afspraak passen om, vooruitlopend op de definitieve marges, een deel van de verwachte marges te verrekenen in het tarievenbesluit 2027 omdat dit tot een stabieler tariefverloop leidt in de jaren 2027-2031. De ACM licht de spreiding verder toe in paragraaf 4.4.

4.3 Stap 3: Correcties uit gewijzigde methodebesluit

43 Naast de algemene en specifieke correcties uit de voorgaande paragraaf zijn er in dit besluit ook correcties op basis van het gewijzigde methodebesluit.[19] In het gewijzigde methodebesluit is bepaald dat de toegestane inkomsten twee jaar na het nemen van een besluit op een aantal punten gecorrigeerd worden van de schatting naar werkelijke kosten. Dit heeft zowel betrekking op correcties die expliciet zijn aangekondigd in het gewijzigde methodebesluit als op correcties die later door de ACM zijn toegevoegd in de tarievenbesluiten 2024-2026. Om deze reden worden in de tarievenbesluiten 2027 en 2028 een aantal correcties nog bepaald op basis van het gewijzigde methodebesluit van de reguleringsperiode 2022-2026.

44 De correcties uit 2025 op basis van het gewijzigde methodebesluit voor dit tarievenbesluit zijn:
- Correctie inkoopkosten transport;
- Nacalculatie[20] netverliezen elektriciteit;
- Nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen;
- Nacalculatie invoeding;
- Nacalculatie verhaald bedrag gederfde inkomsten leveranciers (2021).

4.3.1 Correctie inkoopkosten transport

45 De ACM corrigeert de inkoopkosten voor transport voor 2025. De nacalculatie wordt als volgt bepaald.

[18] Regeling van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 16 november 2010, nr. WJZ/10167427, houdende regels voor de meettarieven van netbeheerders van elektriciteits- en gasnetten (Regeling meettarieven), Stcrt. 2010, paragraaf 1.
[19] Bij de beschrijving bij de onderstaande correcties die volgen uit het gewijzigde methodebesluit verwijst de ACM nog naar relevante bepalingen uit de Elektriciteitswet 1998, omdat RENDO de kosten heeft gemaakt in de jaren dat de Elektriciteitswet 1998 van kracht was.
[20] Nacalculaties zijn tariefcorrecties die de ACM doet op grond van de algemene bevoegdheid om de tarieven te corrigeren in artikel 41c, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998. (zie randnummer 352 van Besluit van de ACM van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/605244.

46 Allereerst wordt berekend welke vergoeding de distributiesysteembeheerders via de reguleringssystematiek al hebben ontvangen voor de inkoopkosten transport in het jaar 2025. De vergoeding voor de geschatte inkoopkosten transport voor 2025 volgt uit het tarievenbesluit 2025.[21] Bij het bepalen van de vergoeding die distributiesysteembeheerders al hebben ontvangen, wordt rekening gehouden met volumeveranderingen waardoor systeembeheerders in werkelijkheid een lagere of hogere vergoeding hebben ontvangen dan de geschatte vergoeding. De ACM doet dit als volgt:

a. De ACM berekent de volumeverandering door de samengestelde output (hierna: SO) van de transportdienst op basis van gerealiseerde volumes in 2025 te delen door de SO van de transportdienst op basis van de rekenvolumes uit het oorspronkelijke methodebesluit.
b. Het correctiebedrag voor de geschatte inkoopkosten transport voor 2025 uit het tarievenbesluit 2025 wordt vermenigvuldigd met het percentage uit stap a.

47 Vervolgens wordt op grond van de reguleringsdata bepaald wat de hoogte van de daadwerkelijke inkoopkosten transport voor het jaar 2025 zijn. Het verschil tussen de al vergoede inkoopkosten en de werkelijke inkoopkosten over het jaar 2025 is het bedrag wat de ACM corrigeert. Voor RENDO resulteert dit in een correctie van EUR 3.086.588, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.

4.3.2 Nacalculatie netverliezen elektriciteit

48 Bij het transport van elektriciteit en bij het omzetten van bijvoorbeeld hoogspanning naar laagspanning gaat energie verloren. Dit zijn zogeheten netverliezen. Systeembeheerders waren in de jaren van vorige reguleringsperiode verantwoordelijk voor de inkoop van elektriciteit die tijdens het transport verloren gaat.[22]

49 In het gewijzigde methodebesluit is bij het vaststellen van de totale toegestane inkomsten van de sector rekening gehouden met een significant lager kostenniveau voor de inkoop van elektriciteit voor netverliezen dan de daadwerkelijke kosten. In 2022 zijn de elektriciteitsprijzen sterk toegenomen en tot en met 2025 relatief hoog gebleven. Door deze hoge elektriciteitsprijzen is het voor de distributiesysteembeheerder duurder geworden om elektriciteit voor netverliezen in te kopen.[23] Als gevolg daarvan worden de efficiënte kosten voor het inkopen van elektriciteit voor netverliezen in 2025 niet volledig gedekt via de toegestane inkomsten.

50 In het gewijzigde methodebesluit is geen voornemen opgenomen tot nacalculatie voor de inkoopkosten van netverliezen uit 2025. De ACM is echter bevoegd om de tarieven te corrigeren, als de geschatte kosten in het gewijzigde methodebesluit afwijken van de daadwerkelijke kosten.[24] De ACM besluit daarom om, net zoals in voorgaande jaren, over te gaan tot nacalculatie van deze kosten. De ACM doet dit vanwege de aanhoudende extreme marktomstandigheden in 2025 en het effect van deze marktomstandigheden op de financiële posities van distributiesysteembeheerders wanneer de ACM niet zou corrigeren voor deze kosten. Deze kosten worden verwerkt in de tarieven voor 2027.

51 De ACM heeft bij de invulling van de nacalculatie de keuze om wel of niet te kijken naar onderlinge verschillen in kostenefficiëntie tussen distributiesysteembeheerders. Het niet betrekken van onderlinge efficiëntieverschillen houdt in dat de werkelijke kosten per individuele distributiesysteembeheerder worden nagecalculeerd. Het wel betrekken van onderlinge efficiëntieverschillen betekent dat per individuele distributiesysteembeheerder de sectorgemiddelde kosten worden nagecalculeerd.

[21] Besluit van de ACM van 22 november 2024 met kenmerk ACM/UIT/633730.
[22] Distributiesysteembeheerders waren onder de Elektriciteitswet 1998 verplicht om energie in te kopen voor de dekking van netverliezen op grond van artikel 16, eerste lid, onderdeel b en artikel 41, eerste lid van de E-wet.
[23] Zie: 'ACM houdt bij vaststelling tarieven 2023 rekening met hogere kosten voor netverliezen als gevolg van hoge energieprijzen', gepubliceerd op 29 juli 2022, acm.nl.
[24] Op basis van artikel 41c, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Elektriciteitswet 1998.

52 Gelet op de extreme, onverwachte marktomstandigheden als gevolg van de energiecrisis is de ACM van mening dat het niet redelijk is om de invulling van de nacalculatie van de inkoopkosten van netverliezen volledig op onderlinge efficiëntieverschillen te baseren, maar dat het ook niet redelijk is om dit helemaal buiten beschouwing te laten. De ACM concludeert namelijk dat distributiesysteembeheerders wel enige invloed hebben gehad op de inkoopkosten van netverliezen 2025: de distributiesysteembeheerders hebben invloed op de kosten uit kunnen oefenen door de volumes netverliezen te verminderen, en door de inkoopprijs te controleren met de door hen gekozen inkoopstrategie. Daarentegen zijn de stijgingen van de inkoopprijzen in 2025 voor het grootste deel het gevolg van de energiecrisis. De ACM concludeert daarmee dat de kosten voor netverliezen in 2025 voor het grootste deel niet binnen de invloed van de distributiesysteembeheerders valt.

53 Op basis van bovenstaande overwegingen, acht de ACM een verdeling van de nacalculatie van netverliezen voor 25% op basis van onderlinge efficiëntieverschillen en de resterende 75% van de nacalculatie op werkelijke kosten evenredig. De exacte berekeningsmethode van de nacalculatie wordt hieronder toegelicht.

54 Als eerste berekent de ACM welke kosten van netverliezen in aanmerking komen voor de nacalculatie. Dit zijn de kosten die distributiesysteembeheerders nog niet vergoed hebben gekregen via het gewijzigde methodebesluit, de wettelijke formule of opbrengsten voor netverliezen in 2025. Deze kosten worden per distributiesysteembeheerder als volgt berekend:

a. Eerst worden voor peiljaar 2021 de sectorkosten van netverliezen verminderd met de sectoropbrengsten uit netverliezen. Dit staat gelijk aan de sectorvergoeding voor netverliezen in de begininkomsten 2021 uit het gewijzigde methodebesluit;
b. Deze sectorvergoeding wordt op basis van de samengestelde output verdeeld over de distributiesysteembeheerders om tot de individuele vergoeding voor netverliezen in de begininkomsten 2021 te komen;
c. Deze individuele vergoeding per systeembeheerder wordt via de wettelijke formule naar het prijspeil en het efficiëntieniveau 2025 gebracht. Dit staat gelijk aan de vergoeding ter dekking van de kosten voor netverliezen in 2025 die de systeembeheerder al heeft ontvangen via het gewijzigde methodebesluit;
d. De reeds vergoede kosten voor netverliezen in 2025 staan gelijk aan de som van de kostenschatting uit het gewijzigde methodebesluit (stap a-c) en de opbrengsten voor netverliezen in 2025;
e. Per systeembeheerder staan de ongedekte kosten voor netverliezen in 2025 gelijk aan het verschil tussen de werkelijke kosten en de reeds vergoede kosten. Dit zijn de kosten die in aanmerking komen voor nacalculatie.

55 De nacalculatie wordt voor 75% berekend op basis van werkelijke kosten. Het nacalculatiebedrag dat hieruit volgt staat per distributiesysteembeheerder gelijk aan zijn ongedekte kosten vermenigvuldigd met 75%.

56 De nacalculatie wordt voor 25% berekend op basis van de sectorgemiddelde kosten. De sectorgemiddelde kosten staan gelijk aan het sectortotaal van de ongedekte kosten, gedeeld door de samengestelde output van de sector. Per distributiesysteembeheerder worden deze sectorgemiddelde kosten vermenigvuldigd met zijn samengestelde output. Het bedrag dat hieruit volgt wordt met 25% vermenigvuldigd om tot het nacalculatiedeel op basis van sectorgemiddelde te komen.

57 Het nacalculatiebedrag per distributiesysteembeheerder staat gelijk aan de som van het nacalculatiebedrag op basis van werkelijke kosten en het nacalculatiebedrag op basis van sectorgemiddelde kosten. Voor RENDO resulteert dit in een nacalculatie van EUR -292.179, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.

4.3.3 Nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen

58 De ACM heeft in het gewijzigde methodebesluit aangekondigd de risicovrije rente in de kostenvoet eigen vermogen en de rente voor kostenvoet vreemd vermogen in de *weighted average cost of capital* (hierna: WACC) na te calculeren op basis van de gemiddelde werkelijke rente in ieder jaar.[25] De WACC geeft weer hoeveel rente systeembeheerders moeten betalen om hun geïnvesteerd vermogen te financieren.

59 De ACM vindt de verschillen die kunnen ontstaan tussen de schatting en de realisatie te groot om deze rentes niet na te calculeren. Daarbij komt dat kleine verschillen in de rente al grote gevolgen kunnen hebben op de tarieven vanwege de grote omvang van de gereguleerde activa-waarde (hierna: GAW). Verder schaadt het nacalculeren van de rente de financiële prikkel voor RENDO voor efficiënte kosten nauwelijks.

60 De ACM berekent de nacalculatie als volgt. Eerst berekent de ACM op basis van de nagecalculeerde risicovrije rente en de nagecalculeerde rente voor de kostenvoet vreemd vermogen de WACC opnieuw (hierna: de herrekende WACC). Daarna wordt jaarlijks op sectorniveau het absolute verschil berekend tussen de geschatte vermogenskosten en de vermogenskosten op basis van de herrekende WACC voor het desbetreffende jaar. Voor de geschatte WACC gaat de ACM uit van een lineair verloop van de WACC in het begininkomstenjaar (2021) naar de WACC in het eindinkomstenjaar (2026). Op deze manier ziet de correctie telkens op één jaar en is er geen sprake van een herverdeling van inkomsten over tijd.

61 Voor de invulling van de nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen wordt de sectorgemiddelde GAW in 2021 uit de gewijzigde x-factorberekening als uitgangspunt genomen.[26] De sectorgemiddelde GAW wordt eerst naar efficiëntieniveau en prijspeil 2025 gebracht. Vervolgens worden de vermogenskosten tweemaal berekend door deze GAW te vermenigvuldigen met 1) de WACC die volgt uit de x-factorberekening, en 2) de herrekende WACC. Het verschil tussen de twee vermogenskosten vormt het nacalculatiebedrag voor de sector. Dit bedrag wordt vervolgens op basis van de samengestelde output aan de individuele systeembeheerders toebedeeld.

62 Voor RENDO resulteert dit in een nacalculatie van EUR 1.121.245, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt naar verhouding verdeeld over de tariefruimte voor de transportdienst en de aansluitdienst.

4.3.4 Nacalculatie invoeding

63 De ACM heeft in het gewijzigde methodebesluit aangekondigd dat volumes voor invoeding voor elektriciteit nagecalculeerd zullen worden in het tarievenbesluit 2027.[27] De ACM deed dit omdat zij verwachtte dat de invoedingsvolumes in de vorige reguleringsperiode in verhouding sterker zouden stijgen dan de afnamevolumes. Daardoor bestond er een risico op onderdekking van de efficiënte kosten die de distributiesysteembeheerder maakte voor het faciliteren van invoeding.

64 De nacalculatie invoeding is als volgt ingericht.

a. De ACM berekent de verandering van invoedingsaldo's in 2025 ten opzichte van de rekenvolumes uit het gewijzigde methodebesluit;

[25] Besluit van de ACM van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/605244, randnummers 387-394.
[26] De x-factor is de reële jaarlijkse wijziging van de totale inkomsten tijdens de reguleringsperiode (2022-2026). De ACM bepaalt de x-factor aan de hand van de begininkomsten, de eindinkomsten en de geschatte CPI.
[27] Zie: Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725, randnummers 378-386.

a. De ACM berekent vervolgens de 'rolling forward'[28] wegingsfactoren voor invoeding, die in feite een invoedingstarief representeren. Het startpunt voor de 'rolling forward' wegingsfactoren zijn de wegingsfactoren uit de gewijzigde x-factorbesluiten. Deze wegingsfactoren worden met de x-factor en consumentenprijsindex (CPI) naar efficiëntieniveau en prijspeil 2025 gebracht om tot de 'rolling forward' wegingsfactoren te komen;
b. Het product van de verandering van invoedingssaldo's (stap a) en de bijbehorende 'rolling forward' wegingsfactoren (stap b) geeft het bruto nacalculatiebedrag;
c. In de reguleringsmethode zit echter al een vergoeding voor invoeding verwerkt in de afnametarieven.[29] Als de afnamevolumes zijn gestegen/gedaald, hebben distributiesysteembeheerders dus ook een hogere/lagere vergoeding voor invoeding gekregen dan in het gewijzigde methodebesluit is berekend. De ACM berekent de verandering van deze vergoeding als gevolg van een ontwikkeling in afnamevolumes. De uitkomst dient als correctie op het nacalculatiebedrag;
d. Het netto nacalculatiebedrag volgt door de verandering van de vergoeding via afname (stap d) af te trekken van het bruto nacalculatiebedrag (stap c).

65 Voor RENDO resulteert dit in een nacalculatie van EUR -2.517, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.

4.3.5 Nacalculatie verhaald bedrag gederfde inkomsten leveranciers (2021)

66 De ACM kan eventuele gederfde tariefinkomsten van de systeembeheerder als gevolg van het faillissement van een energieleverancier verrekenen in de tarieven.[30] Inkomsten die de systeembeheerder alsnog heeft kunnen verhalen op de failliete boedel welke door de ACM in de tarieven zijn verrekend worden op gelijke wijze in mindering gebracht op de tarieven.[31]

67 In het vierde kwartaal van 2021 hebben verschillende rechtbanken de faillissementen van meerdere energieleveranciers uitgesproken. In de Tarievenbesluiten elektriciteit 2023 hebben de systeembeheerders via een nacalculatie vergoeding ontvangen voor de gederfde inkomsten uit de faillissementen van de in 2021 gefailleerde energieleveranciers.

68 De systeembeheerders hebben in 2025 alsnog inkomsten kunnen verhalen op de failliete boedel van de in 2021 gefailleerde leverancier Naked Energy B.V. De ACM brengt deze inkomsten daarom gezamenlijk in mindering op de tarieven 2027.

Voor RENDO resulteert dit in een nacalculatie van EUR -193, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt naar verhouding verdeeld over de tariefruimte voor de transportdienst en de aansluitdienst.

4.3.6 Totaal correcties gewijzigde methodebesluit 2025

69 Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een totaal aan correcties uit 2025 op basis van het gewijzigde methodebesluit voor het jaar 2027 van EUR 3.912.945 voor RENDO. De ACM stelt vast dat deze bedragen overeenkomen met het tarievenvoorstel waarin de geactualiseerde schatting van de wettelijke rente verwerkt is.

4.4 Stap 4: Spreiding correcties

[28] 'Rolling forward' houdt in dat bestaande wegingsfactoren worden meegenomen naar een volgende periode, in plaats van opnieuw te worden vastgesteld.
[29] Zie: Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244, randnummer 384.
[30] Artikel 5.1.1 Tarievencode elektriciteit.
[31] Artikel 5.1.2 Tarievencode elektriciteit.

70 Het geheel aan correcties uit 2025 op basis van paragraaf 4.3 resulteert in een bedrag van EUR 3.912.945 voor de transport- en aansluitdienst van RENDO. De ACM heeft doorgerekend wat het effect op de tarieven zou zijn wanneer dit gehele bedrag volledig in de toegestane inkomsten voor 2027 verwerkt zou worden, en concludeert dat dit tot tariefschokken zou leiden in 2027.

71 De ACM vindt het wenselijk als deze tariefschokken zoveel mogelijk worden beperkt zodat er sprake is van een stabiel tariefverloop. Zoals benoemd in hoofdstuk 1 van dit besluit heeft de ACM met de distributiesysteembeheerders in lijn met de sectorovereenkomst een afspraak gemaakt om de correcties uit de tariefjaren 2025-2026 te spreiden over de reguleringsperiode 2027-2031 om te zorgen voor een stabieler tariefverloop.[32] In de onderstaande randnummers beschrijft de ACM hoe zij deze afspraak samen met de distributiesysteembeheerders heeft ingevuld voor de correcties uit het jaar 2025.

72 De ACM heeft aan alle distributiesysteembeheerders een voorstel gedaan voor de spreiding van de correcties uit 2025. De ACM heeft voor dat voorstel voor ieder jaar in de reguleringsperiode 2027-2031 de tariefstijging doorgerekend die zou plaatsvinden wanneer er geen correcties zouden zijn uit het jaar 2025. De toegestane inkomsten en rekenvolumes uit het inkomstenbesluit zijn de basis voor die doorrekening. Omdat de hoogte van de tariefcorrecties voor het tariefjaar 2026 nog niet bekend zijn heeft de ACM de hoogte van deze correcties vervolgens geschat en opgeteld bij de totale correcties voor het tariefjaar 2025. Tot slot heeft de ACM deze correcties zo gespreid over de tariefjaren 2027 tot en met 2031, dat de uitschieters in de jaarlijkse tariefstijging zo beperkt mogelijk zijn.

73 De ACM heeft in het voorstel ook een spreiding van de marges in de meetdienst meegenomen. Zoals beschreven in paragraaf 4.2 vindt de ACM het wenselijk om, vooruitlopend op de definitieve marges, een deel van de verwachte marge te verrekenen in het tarievenbesluit 2027. Dat geeft de ACM de ruimte om ook voor de meetdienst tariefschokken zoveel mogelijk te beperken.

74 RENDO heeft toegelicht dat het voorstel van de ACM een negatief effect kan hebben op de financierbaarheid, en heeft een tegenvoorstel voor de spreiding gedaan dat daar rekening mee houdt. De ACM heeft dit tegenvoorstel beoordeeld, onder meer door de resulterende tariefstijging te vergelijken met de andere systeembeheerders. De ACM heeft geconstateerd dat het tegenvoorstel van RENDO niet leidt tot een hogere tariefstijging in vergelijking met andere systeembeheerders. De ACM concludeert dat het tegenvoorstel in lijn is met de afspraak die de ACM en de distributiesysteembeheerders in lijn met de sectorovereenkomst hebben gemaakt ten behoeve van een stabiel tariefverloop.[33] De ACM heeft bovendien meegewogen dat RENDO naar verwachting hogere inkoopkosten transport bij Enexis zal hebben in 2027 dan waar in het inkomstenbesluit rekening mee werd gehouden. De ACM heeft daarop een nieuw voorstel gedaan waarin zij rekening heeft gehouden met de hogere inkoopkosten transport voor RENDO. RENDO is akkoord gegaan met het nieuwe voorstel van de ACM. Met dat voorstel wordt een bedrag van EUR 521.321 aan correcties en marge doorgeschoven naar latere tarievenbesluiten. Een bedrag van EUR 3.912.945 wordt in de tarieven van 2027 verwerkt. De volgende tabel vat de verdeling van correcties voor het tariefjaar 2025 samen:

Paragraaf	**Omschrijving**	**Bedrag**
4.2	Verwachte marge meetdomein 2011-2026	521.321
4.3	Som correcties gewijzigd methodebesluit 2025	3.912.945
4.4	Som doorgeschoven correcties en marge	521.321
4.4	**Som correcties en marge verwerkt in de tarieven 2027 (= verwachte marge + som correcties 2025 – som doorgeschoven correctie en marge)**	**3.912.945**

[32] Sectorovereenkomst inzake Methodebesluiten 2027-2031 met kenmerk ACM/IN/1075113, randnummer 44.
[33] Sectorovereenkomst inzake Methodebesluiten 2027-2031 met kenmerk ACM/IN/1075113, randnummer 44.

4.5 Beoordeling tarievenvoorstel

75 In deze paragraaf beschrijft de ACM het proces van de beoordeling van de tarievenvoorstellen van de distributiesysteembeheerders. De distributiesysteembeheerder is bij zijn tarievenvoorstel uitgegaan van de Energiewet en de Tarievencode elektriciteit 2026. De ACM sluit daarbij aan in haar toetsing. Daartoe toetst de ACM het voorstel onder meer aan de Richtlijnen Controle Tarieven. Dit heeft de ACM medegedeeld bij het verzoek aan de distributiesysteembeheerders om een voorstel in te dienen. Deze richtlijnen zien toe op de ontwikkeling van de tarieven voor iedere distributiesysteembeheerder. De richtlijnen zijn terug te vinden in de op 7 oktober 2026 gepubliceerde tarievenvoorstellen.

76 Als het voorstel voldoet aan de richtlijnen, stelt de ACM de tarieven vast conform het voorstel. Als het voorstel daar niet aan voldoet, zal de ACM de distributiesysteembeheerder verzoeken een gewijzigd voorstel in te dienen. Als het definitieve voorstel opnieuw niet aan de richtlijnen voldoet, heeft de ACM de mogelijkheid om zelf de hoogte van de tarieven te bepalen en deze vast te stellen.

4.5.1 Toetsingskader

77 De Tarievencode elektriciteit 2026 schrijft voor dat kosten voor het transportdomein volledig vergoed moeten worden via de transporttarieven en dat kosten voor het aansluitdomein volledig vergoed moeten worden via de aansluittarieven. Om die reden stelt de ACM afzonderlijke richtbedragen vast voor het transportdomein en het aansluitdomein. Voor het meetdomein stelt de ACM ook een afzonderlijk richtbedrag vast. Deze richtbedragen staan gelijk aan de toegestane inkomsten die behaald mogen worden via de tarieven van het betreffende domein. De distributiesysteembeheerders dienen hun tarievenvoorstel zo in te richten dat de resulterende verwachte toegestane inkomsten per domein niet meer dan één procentpunt afwijken van de richtbedragen. Aanvullend stelt de ACM op basis van deze richtbedragen de verwachte tariefmutatie voor de transport- en aansluittarieven vast.

78 De richtbedragen worden vastgesteld door iedere inkomstenpost op grond van de Tarievencode elektriciteit 2026 toe te wijzen aan één of meerdere domeinen. Iedere inkomstenpost die aan één domein wordt toegewezen wordt volledig aan het richtbedrag van het betreffende domein toegerekend. De inkomstenposten die aan meerdere domeinen worden toegewezen worden in een vaste verhouding over de richtbedragen van de domeinen verdeeld. De vaste verhouding wordt vastgesteld op basis van de inkomstenverdeling tussen het transportdomein en het aansluitdomein uit het tarievenbesluit van het voorgaande jaar.

79 Zoals beschreven in het inkomstenbesluit[34] zijn de eenmalige aansluittarieven geen onderdeel van de toegestane inkomsten en rekenvolumes. Voor deze tarieven heeft de ACM gekozen om de toegestane inkomsten en de rekenvolumes niet op totaalniveau vast te stellen. De ACM is van mening dat deze tarieven preciezer vastgesteld kunnen worden door op individueel niveau naar de efficiënte kosten per aansluiting te kijken. Om tot die tarieven te komen, beoordeelt de ACM de kostenonderbouwing die iedere distributiesysteembeheerder geeft bij de door haar voorgestelde eenmalige aansluittarieven. De distributiesysteembeheerder mag in de onderbouwing ook uitgaan van de tarieven die zij in 2026 in rekening heeft gebracht, en onderbouwen hoe de kosten die daarmee vergoed worden zich in 2027 ontwikkelen.

80 Vanuit het principe van kostenoriëntatie vereist de ACM dat de tariefmutaties die meer dan vier procentpunten afwijken van de gemiddelde verwachte tariefmutatie door de distributiesysteembeheerder onderbouwd worden. Deze gemiddelde verwachte tariefmutatie, die per groep van tariefcategorieën kan verschillen, wordt gebaseerd op de richtbedragen per dienst, met toepassing van de Tarievencode elektriciteit 2026. Uit de kostenonderbouwing moet blijken dat een afwijking van de verwachte tariefmutatie noodzakelijk is om specifiek voor de betreffende afnamecategorie tot een meer kostengeoriënteerd tarief te komen. De ACM verzoekt in ieder geval om

[34] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM/UIT/112163.

een toelichting of kostenonderbouwing bij afwijkingen van meer dan vier procentpunt (positief of negatief) ten opzichte van de verwachte tariefmutatie.

81 Daarnaast beoordeelt de ACM het voorstel op de door RENDO voorgestelde deelmarktgrenzen. In bijlage 2 van de Tarievencode elektriciteit 2026 staan voorgeschreven deelmarktgrenzen.[35] De distributiesysteembeheerder mag hier van afwijken. Afwijkende grenzen dienen schriftelijk bij de ACM te worden gemeld.[36] De ACM kijkt naar de aanpassingen ten opzichte van de gehanteerde deelmarktgrenzen voor het voorgaande tarievenjaar en controleert of de voorgestelde deelmarktgrenzen volledig en eenduidig zijn.

82 Als het voorstel voldoet aan de richtlijnen, stelt de ACM de tarieven vast conform het voorstel. Als het voorstel daar niet aan voldoet, kan de ACM zelf de hoogte van de tarieven bepalen en deze vaststellen. Met inachtneming van het hiervoor genoemde toetsingskader heeft de ACM de individuele voorstellen getoetst.

4.5.2 Beoordeling van het tarievenvoorstel

83 De ACM heeft het voorstel van RENDO van 30 september 2026 beoordeeld. De ACM heeft geconstateerd dat dit voorstel op de volgende punten niet in overeenstemming is met het hiervoor uiteengezette toetsingskader:

a. RENDO heeft een kostenonderbouwing aangeleverd voor de EAV-tarieven voor meerdere type aansluitingen. De ACM heeft hier aanvullende vragen over gesteld.

84 De ACM heeft RENDO op 9 oktober verzocht op bovenstaande punten een nadere onderbouwing aan te leveren of een aangepast tarievenvoorstel in te dienen. Bovendien heeft de ACM RENDO op 19 oktober verzocht in een aangepast tarievenvoorstel rekening te houden met de gewijzigde toegestane inkomsten als gevolg van afspraken over de spreiding van de correcties zoals beschreven in paragraaf 4.4. RENDO heeft op 21 oktober een aangepast tarievenvoorstel ingediend. De ACM constateert dat dit voorstel in overeenstemming is met de vereisten uit het in paragraaf 4.5.1 uiteengezette toetsingskader. De ACM heeft de voorgestelde tarieven en deelmarktgrenzen verwerkt in het tarievenblad in bijlage 2 van dit besluit.

4.6 Stap 5: Vaststelling tarieven

85 In paragraaf 4.1 is uitgewerkt dat de toegestane inkomsten exclusief tariefcorrecties EUR 23.632.237 bedragen voor het jaar 2027. In paragraaf 4.2 is bepaald dat de verwachte marge meetdomein 2011-2026 EUR 521.321 is. In paragraaf 4.3 is berekend dat de tariefcorrecties uit het gewijzigde methodebesluit EUR 3.912.945 bedragen voor het jaar 2027. In paragraaf 4.4 is bepaald dat de ACM van het totaal aan correcties uit de paragrafen 4.2 en 4.3 EUR 3.912.945 verrekent in de tarieven 2027. Opgeteld vormen de toegestane inkomsten inclusief tariefcorrecties (verwerkt in de tarieven 2027) EUR 27.545.182. In bijlage 1 wordt de opbouw van deze inkomsten weergegeven.

86 Op basis van de toegestane inkomsten en geschatte rekenvolumes voor 2027 die de ACM overeenkomstig het inkomstenbesluit heeft vastgesteld kan de ACM de tarieven vaststellen. Gelet op het voorgaande heeft de ACM de tarieven die RENDO in 2027 voor het uitvoeren van zijn wettelijke taken maximaal in rekening mag brengen vastgesteld zoals verwerkt in bijlage 2 van dit besluit.

[35] In artikel 2.18, eerste lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026 staan gelijksoortige grenzen.
[36] artikel 2.18, vierde lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026.

5 Reacties tarievenvoorstel

87 Belanghebbenden hebben tot 21 oktober 2026 de tijd gehad om te reageren op het tarievenvoorstel van RENDO. Hierbij gaat het niet om een formele zienswijze maar een informele reactie. De ACM betrekt de reacties van belanghebbenden waar dit relevant is in het vaststellen van de tarieven voor RENDO.

88 De ACM heeft drie reacties ontvangen, namelijk van Brouwerij Poesiat en Kater, Dispatch grid services, en Green Grid Solutions B.V. De ACM merkt op dat zij geen van de respondenten als belanghebbende aanmerkt. De ACM gaat daarom binnen dit tarievenbesluit niet in op de ontvangen reacties. Gezien de ACM de ontvangen reacties wel als belangrijke signalen beschouwt, zal de ACM buiten dit tarievenbesluit individueel reageren op de ingediende reacties.

6 Dictum

89 Op grond van artikel 3.110 van de Energiewet stelt de Autoriteit Consument en Markt voor N.V. RENDO de tarieven vast als opgenomen in bijlage 2.

90 Dit besluit zal de Autoriteit Consument en Markt bekend maken in de Staatscourant. Voorts zal de Autoriteit Consument en Markt dit besluit publiceren op de website van de Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl). Daarnaast is N.V. RENDO verplicht om een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al zijn vestigingen.

91 Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2027.

‘s-Gravenhage,
Datum: **13 november 2026**

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

drs. M.R. Leijten
bestuurslid

Als u belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar acm-post@acm.nl. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. Dient u te laat uw bezwaarschrift in, dan kan dit niet-ontvankelijk worden verklaard. Uw bezwaarschrift wordt dan niet inhoudelijk behandeld.

Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht bevatten. Ook moet het bezwaarschrift (uiteindelijk) de gronden van het bezwaar bevatten. De gronden van het bezwaar kunt u meteen aanleveren, maar u mag dit ook op een later moment doen. Dient u een bezwaarschrift in zonder bezwaargronden, dan neemt de Autoriteit Consument en Markt contact met u op om deze op een later moment aan te vullen. Hiernaast kunt u in uw bezwaarschrift de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1 – de rekenmodule voor het jaar 2027

De ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Berekening totale inkomsten 2027 distributiesysteembeheerder elektriciteit” gepubliceerd met daarin de berekening van de totale inkomsten voor het jaar 2027. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage van dit tarievenbesluit en maakt hier integraal van uit.

Bijlage 2 – De tarieven voor het jaar 2027

De ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Tarievenblad RENDO elektriciteit 2027” gepubliceerd met daarin de vastgestelde tarieven voor het jaar 2027. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage van dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

Bijlage 3 – Relevante wettelijke bepalingen

Energiewet

Afdeling 3.3
Paragraaf 3.3.1. Taken algemeen
Artikel 3.23. algemene bepaling transmissie- en distributiesysteembeheerder in verhouding tot Europees recht

1 De transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel a, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 2019/943, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van elektriciteit aan transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit zijn opgedragen.

2 Een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit stelt op zijn systeem beschikbare zoneoverschrijdende capaciteit ter beschikking.

3 De transmissiesysteembeheerder voor gas die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 715/2009, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van gas, aan transmissiesysteembeheerders voor gas zijn opgedragen.

4 Een distributiesysteembeheerder voor elektriciteit die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel e, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 2019/943, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van elektriciteit aan distributiesysteembeheerders voor elektriciteit zijn opgedragen.

5 Een distributiesysteembeheerder voor gas die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel f, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 715/2009, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van gas aan distributiesysteembeheerders voor gas zijn opgedragen.

6 Bij ministeriële regeling kunnen ter uitvoering van bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van elektriciteit of gas, taken of verplichtingen aan een transmissie- of distributiesysteembeheerder worden opgedragen.

Artikel 3.24. handelen en samenwerken transmissie- of distributiesysteembeheerder
1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder handelt bij de uitoefening van zijn wettelijke taken of verplichtingen redelijk, transparant en niet discriminerend.

2 Transmissie- en distributiesysteembeheerders werken bij de uitoefening van hun wettelijke taken of verplichtingen samen en verstrekken elkaar de gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van hun wettelijke taken of verplichtingen of die nodig zijn ter waarborging en stimulering van een effectieve deelname van marktdeelnemers op de gas- en elektriciteitsmarkt.

3 Een transmissiesysteembeheerder verstrekt buitenlandse transmissiesysteembeheerders de informatie die nodig is om de veiligheid, betrouwbaarheid en doelmatigheid, alsmede de samenhangende ontwikkeling en interoperabiliteit van de systemen te waarborgen.

4 Bij de uitvoering van zijn wettelijke taken of verplichtingen houdt de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit rekening met de door de regionale coördinatiecentra, bedoeld in artikel 2, onderdeel 63, van Verordening 2019/943, opgestelde aanbevelingen.

5 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop de samenwerking wordt vormgegeven en de informatie die partijen elkaar verstrekken.

Paragraaf 3.3.2. Taken inzake beheren, onderhouden en ontwikkelen
Artikel 3.25. beheren, onderhouden en ontwikkelen

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder waarborgt dat zijn systeem op de korte en lange termijn kan voldoen aan een redelijke vraag naar transport van elektriciteit of gas en beheert, onderhoudt en ontwikkelt het systeem, onder economische voorwaarden, op zodanige wijze dat de

veiligheid, betrouwbaarheid en doelmatigheid van dat systeem is gewaarborgd, en met inachtneming van de belangen van het milieu, digitalisering, energie-efficiëntie, de transitie naar een duurzaam energiesysteem en de werking van de Europese interne markt.

2 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit neemt bij de ontwikkeling van het systeem in overweging of de inkoop van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten verzwaring van het systeem kan voorkomen.

3 Als een transmissie- of distributiesysteembeheerder op verzoek en ten behoeve van een partij, die niet handelt in de hoedanigheid van aangeslotene of netgebruiker, werkzaamheden uitvoert in het kader van het beheer, het onderhoud of de ontwikkeling van zijn systeem, kan hij de redelijke kosten daarvoor in rekening brengen bij de verzoeker.

4 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de invulling van de taak, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, en de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het eerste tot en met derde lid.

Artikel 3.27. verplaatsen en verkabelen delen elektriciteitssysteem

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit verplaatst op verzoek van een college van burgemeester en wethouders of van gedeputeerde staten bovengrondse delen van systemen die bestemd zijn voor transport van elektriciteit op een spanningsniveau van 50 kilovolt of hoger of vervangt deze door ondergrondse delen indien deze door Onze Minister zijn aangewezen.

2 Een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid wordt bekend gemaakt in de Staatscourant.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit onderzoekt op verzoek van een college van burgemeester en wethouders of van gedeputeerde staten de technische haalbaarheid, de ruimtelijke aspecten en de investeringskosten van het verplaatsen of vervangen van een deel van het systeem dat op grond van het eerste lid is aangewezen.

4 Onze Minister kan op aanvraag van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit ontheffing verlenen van de verplichting op grond van het eerste lid voor een in die ontheffing aangewezen deel van het systeem, indien het vervangen of verplaatsen van dat deel technisch of ruimtelijk niet haalbaar is of strijdig is met het belang van leveringszekerheid.

5 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:

a.de kenmerken van de systeemonderdelen die kunnen worden aangewezen;

b.de voorwaarden voor vervanging of verplaatsing;

a. de procedure voor de aanwijzing;

b. het deel van de kosten die een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit maakt voor de uitvoering van een verzoek als bedoeld in het eerste en derde lid dat wordt betaald door de verzoeker en de bestanddelen waaruit die kosten bestaan;

c. de volgorde waarin het verplaatsen of vervangen plaatsvindt;

d. de procedure voor de aanvraag van een ontheffing als bedoeld in het vierde lid.

Artikel 3.28. inkopen niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit koopt niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten in en doet dit volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteren.

2 Het eerste lid is niet van toepassing op niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten die een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit zelf uitvoert met gebruikmaking van een volledig geïntegreerde netwerkcomponent.

3 De Autoriteit Consument en Markt kan op verzoek van een distributie- of transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit ten aanzien van een specifieke niet-frequentie-ondersteunende dienst een ontheffing verlenen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, als de

Autoriteit Consument en Markt van oordeel is dat de marktgebaseerde inkoop van die dienst economisch niet efficiënt is.

4 De Autoriteit Consument en Markt kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een ontheffing.

Artikel 3.29. inkopen congestiebeheers- of systeembeheersdiensten elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit koopt congestiebeheers- of systeembeheersdiensten, niet zijnde redispatching als bedoeld in artikel 2, onderdeel 26, van verordening 2019/943, aan volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteren.

2 Ten aanzien van de aankoop van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten kan de Autoriteit Consument en Markt een distributie- of transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op verzoek een ontheffing verlenen van het eerste lid, als de Autoriteit Consument en Markt van oordeel is dat de marktgebaseerde inkoop economisch niet efficiënt is of dat een dergelijk aankoop zou leiden tot ernstige marktverstoringen of meer congestie.

3 De Autoriteit Consument en Markt kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een ontheffing als bedoeld in het tweede lid.

4 Met het oog op de uitvoering van het eerste lid, worden in de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, ten minste opgenomen de specificaties voor het inkopen van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten en, indien van toepassing, gestandaardiseerde marktproducten voor deze diensten.

Artikel 3.30. minimaliseren systeemverliezen

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder treft doelmatige maatregelen om systeemverliezen te minimaliseren.

2 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder koopt elektriciteit of gas ter dekking van zijn systeemverliezen in volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteren.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder is verantwoordelijk voor de onbalans die het gevolg is van systeemverliezen binnen zijn systeem.

Artikel 3.31. elektriciteitsopslagfaciliteit

Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bezit, ontwikkelt, beheert of exploiteert geen elektriciteitsopslagfaciliteit, tenzij:

a. het gaat om een deel van een transmissie- of distributiesysteem dat de Autoriteit Consument en Markt op verzoek van een transmissie- of distributiesysteembeheerder krachtens artikel 3.32 heeft erkend als volledig geïntegreerde netwerkcomponent; of

b. de Autoriteit Consument en Markt op verzoek van een transmissie- of distributiesysteembeheerder krachtens artikel 3.33 ten aanzien van een specifieke elektriciteitsopslagfaciliteit een ontheffing heeft verleend.

Artikel 3.32. elektriciteitsopslagfaciliteit als volledig geïntegreerde netwerkcomponent

1 De Autoriteit Consument en Markt erkent op aanvraag van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit een elektriciteitsopslagfaciliteit als volledig geïntegreerde netwerkcomponent als het voldoet aan de volgende voorwaarden:

a. het voldoet aan de eigenschappen van een volledig geïntegreerde netwerkcomponent; en

b. geschikt is voor het opslaan van elektriciteit;

2 Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de aanvraag en de informatie die daarbij moet worden verstrekt.

Artikel 3.33. ontheffing elektriciteitsopslagfaciliteit

1 De Autoriteit Consument en Markt kan op verzoek van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit ten aanzien van een specifieke elektriciteitsopslagfaciliteit een ontheffing verlenen als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. de transmissie- of distributiesysteembeheerder heeft de faciliteit nodig voor de nakoming van de taak, bedoeld in artikel 3.25;

b. de transmissie- of distributiesysteembeheerder gebruikt de faciliteit niet om elektriciteit of een andere energiedrager te kopen of te verkopen; en

c. de transmissie- of distributiesysteembeheerder heeft aangetoond dat marktpartijen de faciliteit niet tegen redelijke kosten of binnen een redelijke termijn kunnen bieden.

2 De Autoriteit Consument en Markt:

a. kan een leidraad opstellen voor een billijke aanbestedingsprocedure voor een elektriciteitsopslagfaciliteit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c;

b. kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een ontheffing als bedoeld in het eerste lid;

c. doet mededeling aan de Europese Commissie en aan Acer van een ontheffing als bedoeld in het eerste lid die is verleend aan een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit;

d. houdt ten minste eens in de vijf jaar een openbare raadpleging over elektriciteitsopslagfaciliteiten waarvoor een ontheffing is verleend, om de potentiële beschikbaarheid en belangstelling om in dergelijke faciliteiten te investeren, te evalueren; en

e. trekt een ontheffing in als uit de evaluatie, bedoeld in onderdeel c, is gebleken dat marktpartijen in staat zijn dergelijke elektriciteitsopslagfaciliteiten op een kosteneffectieve manier te bezitten, te ontwikkelen, te exploiteren of te beheren.

3 In een besluit tot intrekking van een ontheffing als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, wordt aan de transmissie- of distributiesysteembeheerder een termijn van ten hoogste achttien maanden gesteld om het gebruik van de elektriciteitsopslagfaciliteit te beëindigen, tenzij deze krachtens artikel 3.32 is erkend als volledig geïntegreerde netwerkcomponent.

Artikel 3.34. investeringsplan

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt periodiek een investeringsplan op.

2 In een investeringsplan is ten minste opgenomen:

a. een beschrijving en onderbouwing van de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen gelet op artikel 3.25, eerste lid;

b. een beschrijving en onderbouwing van de congestiebeheers- of systeembeheersdiensten die de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit zal inkopen om verzwaring van het systeem te voorkomen als bedoeld in artikel 3.25, tweede lid; en

c. een beschrijving en onderbouwing van de uitvoering van de investeringen, bedoeld in onderdeel a, waaronder de volgorde van uitvoering van de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen en factoren die vertraging in de uitvoering van een investering kunnen veroorzaken, en de inkoop van diensten, bedoeld in onderdeel b, voor de termijn waarvoor het investeringsplan geldt.

3 Bij de beschrijving en onderbouwing van de uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, zijn ten minste opgenomen de investeringen:

a. waarvoor een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 de Omgevingswet is vastgesteld;

b. voor de ontsluiting van windparken, die zijn opgenomen in een programma als bedoeld in afdeling 3.2 de Omgevingswet;

c. ter uitvoering van het ontwikkelkader, bedoeld in artikel 3.83, en de daarvoor benodigde aanleg of uitbreiding van systeemkoppelingen tussen het transmissiesysteem voor elektriciteit op zee en het transmissiesysteem voor elektriciteit;

d. die zijn opgenomen in een meerjarenprogramma infrastructuur energie en klimaat gericht op de energie- en klimaatdoelen uit het nationale energie- en klimaatplan, bedoeld in verordening 2018/1999, en

e. die nodig zijn om de aanbiedingen te doen als bedoeld in artikel 3.38, derde lid, 3.40, vierde lid, artikel 3.46, tweede lid, en 3.47, tweede lid.

Artikel 3.35. onderzoek en toets investeringsplan

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder legt een ontwerpinvesteringsplan voor aan eenieder ter consultatie en aan Onze Minister ten behoeve van het onderzoek bedoeld in het tweede lid.

2 Onze Minister onderzoekt of het ontwerpinvesteringsplan van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voldoende rekenschap geeft van:

a. de krachtens artikel 3.36, eerste lid, onderdeel f, vastgestelde regels;

b. indien het een investeringsplan van een transmissiesysteembeheerder betreft, het ingevolge verordening 2018/1999 opgestelde nationale energie- en klimaatplan; en

c. indien het een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit betreft, het ingevolge artikel 15 van verordening 2019/943 vastgestelde actieplan.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder verwerkt de consultatiereacties en de bevindingen van Onze Minister in het ontwerpinvesteringsplan en legt het ontwerpinvesteringsplan vervolgens ter toetsing voor aan de Autoriteit Consument en Markt.

4 De Autoriteit Consument en Markt toetst of een ontwerpinvesteringsplan voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 3.34 tot en met 3.36 gestelde eisen, waaronder of geen sprake is van overinvestering of onderinvestering in het licht van de taak, bedoeld in artikel 3.25 en of de transmissie- of distributiesysteembeheerder in redelijkheid tot het ontwerpinvesteringsplan heeft kunnen komen. De Autoriteit Consument en Markt betrekt hierbij tevens de bevindingen van Onze Minister.

5 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt het investeringsplan vast na ontvangst van de toetsingsresultaten van de Autoriteit Consument en Markt en verantwoordt daarbij hoe deze toetsingsresultaten zijn verwerkt.

6 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voert de in het investeringsplan opgenomen investeringen en de inkoop van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten uit conform het investeringsplan.

Artikel 3.36. nadere regels investeringsplan

1 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:

a. de termijn waarvoor het investeringsplan geldt;

b. de nadere inhoud en het aggregatieniveau van een investeringsplan;

c. de procedure waarlangs een investeringsplan tot stand komt;

d. de wijze waarop de noodzaak van investeringen wordt beschreven en onderbouwd;

e. de wijze waarop de uitvoering van de investeringen wordt beschreven en onderbouwd;

f. de wijze waarop de volgorde van de uitvoering van de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen wordt bepaald, daarbij rekening houdend met het maatschappelijk belang van de investeringen;

g. het tijdstip en de frequentie waarmee een investeringsplan dan wel onderdelen daarvan, wordt opgesteld dan wel aangepast;

h. de wijze waarop en bij wie een ontwerpinvesteringsplan wordt geconsulteerd;

i. de wijze waarop bekendheid wordt gegeven aan een investeringsplan;

j. de procedure waarlangs en de wijze waarop het ontwerpinvesteringsplan door de Autoriteit Consument en Markt wordt getoetst.

2 De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in ieder geval verschillen voor verschillende systemen, verschillende delen van systemen met een verschillend spannings- of drukniveau en verschillende systeembeheerders.

Paragraaf 3.3.3. Taken inzake aansluiten

Artikel 3.37. gebiedsindeling transmissie- en distributiesysteembeheerders

1 De Autoriteit Consument en Markt stelt, met inachtneming van een voorstel van de transmissie- en distributiesysteembeheerders voor elektriciteit respectievelijk gas, voor ieder van deze systeembeheerders een gebied vast waarbinnen de betreffende systeembeheerder de taak, bedoeld in artikel 3.38, eerste lid, respectievelijk 3.40, eerste lid, verricht. De Autoriteit Consument en Markt kan daarbij tevens vaststellen in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden een distributiesysteembeheerder deze taak mag verrichten in een aangrenzend gebied.

2 De Autoriteit Consument en Markt publiceert een besluit als bedoeld in het eerste lid op een voor eenieder kenbare en toegankelijke wijze.

Artikel 3.38. aansluiten elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit doet in het voor hem krachtens artikel 3.37, eerste lid, vastgestelde gebied op verzoek een aanbod tot:

a. aanleg van een aansluiting op zijn systeem op een voor die aansluiting geschikt punt met een voor die aansluiting geschikt spanningsniveau; of

b. wijziging van een aansluiting op zijn systeem.

2 De transmissie- of distributiesysteembeheerder doet een aanbod als bedoeld in het eerste lid binnen een redelijke termijn en realiseert een aansluiting binnen een redelijke termijn na aanvaarding van het aanbod.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit kan het doen van een aanbod als bedoeld in het eerste lid, weigeren indien en voor zo lang er voor de verzochte aansluiting onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem. De transmissie- of distributiesysteembeheerder neemt passende maatregelen, waaronder de benodigde uitbreidingsinvesteringen, om zo spoedig mogelijk alsnog een aanbod te doen.

4 Het eerste lid is niet van toepassing in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen situaties waarin een transmissie- of distributiesysteem voor elektriciteit niet op economische voorwaarden kan worden beheerd, ontwikkeld en onderhouden.

5 Met het oog op de uitvoering van het derde lid wordt in de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, in ieder geval opgenomen:

a. de wijze waarop een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bepaalt en onderbouwt dat voor de verzochte aansluiting onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem en de informatie die hij daarover aan de verzoeker verschaft;

b. de informatie die een transmissie- of distributiesysteembeheerder aan de verzoeker verschaft over de maatregelen die hij neemt om de transportcapaciteit op zijn systeem uit te breiden om een aanbod op het verzoek te kunnen doen;

c. de informatie die een transmissie- of distributiesysteembeheerder aan de verzoeker verschaft over redelijkerwijs beschikbare alternatieven voor de verzochte aansluiting.

Artikel 3.39. aanleggen aansluitleidingen elektriciteit door verzoeker

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit doet op verzoek en met het oog op het realiseren van een aansluiting op zijn systeem een aanbod tot koppeling met zijn systeem van een door de verzoeker aangelegde leiding en daarmee verbonden hulpmiddelen, mits de leidingen en hulpmiddelen voldoen aan de voorafgaand aan de aanleg door de transmissie- of

distributiesysteembeheerder gestelde technische vereisten waardoor de betrouwbaarheid van het door de transmissie- of distributiesystembeheerder beheerde systeem gewaarborgd blijft en:

a. de te realiseren aansluiting een minimale aansluitwaarde heeft van 2,3 MVA; of

b. de verzoeker een organisatorische eenheid is, die zich in hoofdzaak bezig houdt met openbaar vervoer per trein, tram, of trolley, met mijnbouwkundige activiteiten, met het beheer en de exploitatie van telecommunicatie- en kabelnetwerken, met het beheer van openbare verlichting of van verkeersregelinstallaties, dan wel met riolering, bemaling, waterzuivering of transport en distributie van water waarbij deze eenheid ingevolge de technische aard van de bedrijfsuitoefening beschikt over verscheidene aansluitingen.

2 Met de koppeling, bedoeld in het eerste lid, worden de door de verzoeker aangelegde leiding en daarmee verbonden hulpmiddelen onderdeel van het transmissie- of distributiesysteem voor elektriciteit en wordt de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit beschouwd als de bevoegde aanlegger hiervan als bedoeld in artikel 20, tweede lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek.

3 Artikel 3.38, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op het doen van een aanbod, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat voor «aansluiting» wordt gelezen «met koppeling te realiseren aansluiting».

4 Met het oog op de uitvoering van het eerste lid worden in de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, in ieder geval opgenomen de voorwaarden waaraan een aangelegde leiding en daarmee verbonden hulpmiddelen als bedoeld in het eerste lid moeten voldoen.

Artikel 3.41. in werking stellen, in gebruik geven, beheren, onderhouden, afsluiten en verwijderen van aansluitingen

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder doet op verzoek een aanbod om een aansluiting in werking te stellen, in gebruik te geven, te beheren en te onderhouden.

2 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de gevallen waarin een transmissie- of distributiesysteembeheerder:

a. is gehouden een aansluiting buiten werking te stellen vanuit het belang van het goed functioneren van het stelsel van leveren, balanceren en meten; en

b. is gehouden een aansluiting te verwijderen na beëindiging van de aansluitovereenkomst.

3 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:

a. de procedure die een transmissie- of distributiesysteembeheerder doorloopt voordat hij overgaat tot buitenwerkingstellen of verwijderen van een aansluiting;

b. de informatie die een transmissie- of distributiesysteembeheerder voorafgaand aan een buitenwerkingstelling of verwijdering aan een aangeslotene verstrekt.

Artikel 3.43. overdrachtspunten

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt voor een aansluiting op zijn systeem de locatie van het overdrachtspunt vast, met inachtneming van de redelijke belangen van de aangeslotene.

2 Indien een aansluiting uit meerdere leidingen bestaat stelt de transmissie- of distributiesysteembeheerder per leiding de locatie van het overdrachtspunt vast.

3 De betreffende transmissie- of distributiesysteembeheerders stellen gezamenlijk het overdrachtspunt van een systeemkoppeling vast.

Artikel 3.44. allocatiepunten

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder kent ten behoeve van een aansluiting op zijn systeem een primair allocatiepunt toe.

2 Indien krachtens artikel 2.46, tweede lid, onderdeel a, is bepaald dat een plaats wordt aangemerkt als een additioneel allocatiepunt, kent een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit aan die plaats een additioneel allocatiepunt toe.

3 Indien een aangeslotene op een transmissie- of distributiesysteem voor elektriciteit meer dan één marktdeelnemer contracteert inzake verbruik of invoeding, kent een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit op verzoek van die aangeslotene een of meerdere additionele allocatiepunten toe.

Artikel 3.45. toegang meetverantwoordelijke partij

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit geeft een meetverantwoordelijke partij toegang tot zijn systeem, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.48.

2 Bij ministeriële regeling kan worden bepaald tot welke delen van het systeem een meetverantwoordelijke partij toegang moet hebben en kunnen regels worden gesteld aan die toegang.

Paragraaf 3.3.4. Taken inzake transporteren

Artikel 3.46. transporteren elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit doet op verzoek een aanbod tot het verzorgen van transport van elektriciteit over zijn systeem.

2 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit kan het doen van een aanbod weigeren, indien en voor zo lang er voor het verzochte transport op grond van objectieve en technische criteria aantoonbaar onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem. De transmissie- of distributiesysteembeheerder neemt passende maatregelen om zo spoedig mogelijk een aanbod te doen.

3 In de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, wordt in ieder geval opgenomen:

a. met het oog op de uitvoering van het eerste lid, de voorwaarden voor een aanbod van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit tot het verzorgen van transport van elektriciteit over zijn systeem aan meerdere aangeslotenen gezamenlijk;

b. met het oog op de uitvoering van het tweede lid, de wijze waarop een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bepaalt en onderbouwt dat onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem en de informatie die hij daarover aan de verzoeker verschaft.

Artikel 3.52. delegatiegrondslag meetinrichtingen

Bij ministeriële regeling kunnen inzake aangeslotenen met een kleine aansluiting regels worden gesteld over:

a. de installatie en het beheer van meetinrichtingen;

b. de administratie in verband met het vervangen, installeren of verwijderen van meetinrichtingen;

c. de informatieverstrekking door een distributiesysteembeheerder over het gebruik en de mogelijkheden van een meetinrichting met communicatiefunctionaliteit.

Artikel 3.53. uitschakelen communicatiefunctionaliteit en weigeren meetinrichting

1 Een distributiesysteembeheerder schakelt op verzoek van een aangeslotene met een kleine aansluiting de communicatiefunctionaliteit administratief aan of uit.

2 Indien een distributiesysteembeheerder op grond van artikel 3.51, eerste lid, een meetinrichting met communicatiefunctionaliteit ter beschikking stelt aan een aangesloten met een kleine aansluiting, kan de aangeslotene deze weigeren. In dat geval stelt de distributiesysteembeheerder een meetinrichting zonder communicatiefunctionaliteit ter beschikking, installeert deze op of nabij het overdrachtspunt en doet een aanbod om de meetinrichting in gebruik te geven en te beheren.

3 Een distributiesysteembeheerder zendt Onze Minister de persoonsgegevens van een aangeslotene met een kleine aansluiting indien hij deze aangeslotene een meetinrichting die

voldoet aan de krachtens artikel 2.46, derde lid, gestelde eisen ter beschikking heeft gesteld maar dit niet heeft geleid tot installatie van die meetinrichting.

Artikel 3.55. meetinrichtingen en eisen systeemkoppelingen

1 Een systeembeheerder beschikt op of nabij het overdrachtspunt van een systeemkoppeling over een meetinrichting die voldoet aan de krachtens het tweede lid gestelde eisen.

2 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de eisen en functionaliteiten waaraan een meetinrichting of een onderdeel van een meetinrichting, bedoeld in het eerste lid, ten minste moet voldoen.

Artikel 3.56. meetverantwoordelijke partij systeemkoppelingen

1 Een systeembeheerder draagt er zorg voor dat op zijn systeemkoppeling een meetverantwoordelijke partij actief is die de meetinrichting als bedoeld in artikel 3.55, eerste lid, installeert en beheert en wijst gezamenlijk met de bij een systeemkoppeling betrokken andere systeembeheerder een meetverantwoordelijke partij aan.

2 Het eerste lid is niet van toepassing op een systeemkoppeling tussen het transmissiesysteem voor gas en een distributiesysteem voor gas.

3 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de installatie en het beheer van meetinrichtingen.

Artikel 3.57. verzamelen meetgegevens distributiesysteembeheerders

1 Een distributiesysteembeheerder verzamelt, valideert en stelt de meetgegevens vast van aangeslotenen met een kleine aansluiting voor elektriciteit of gas, die beschikken over een door een distributiesysteembeheerder op grond van artikel 3.51 geïnstalleerde meetinrichting waarvan de communicatiefunctionaliteit aan staat, indien dit noodzakelijk is voor:

a. het uitvoeren van de verplichtingen van een marktdeelnemer of balanceringsverantwoordelijke op grond van hoofdstuk 2;

b. het uitvoeren van taken of verplichtingen bij of krachtens hoofdstuk 3.

2 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:

a. welke meetgegevens worden verzameld, gevalideerd of vastgesteld;

b. de frequentie waarmee meetgegevens worden verzameld, gevalideerd of vastgesteld, waarbij:

1°. de intervalfrequentie van verbruiks- invoedgegevens niet hoger is dan een kwartier; en

2°. verbruiks- en invoedgegevens ten hoogste één maal per dag worden verzameld;

c. de wijze waarop meetgegevens worden verzameld;

d. nauwkeurigheidseisen bij het verzamelen van meetgegevens;

e. methoden voor het herleiden en berekenen van de hoeveelheid gas en de energie-inhoud van het gas;

f. methoden voor het herleiden en berekenen ten behoeve van het valideren en vaststellen van meetgegevens.

Artikel 3.58. verzamelen meetgegevens bijzondere situaties

Een distributiesysteembeheerder verzamelt, valideert en stelt de meetgegevens vast van aangeslotenen met een kleine aansluiting voor elektriciteit of gas, die bij het overdrachtspunt beschikken over een meetinrichting zonder communicatiefunctionaliteit of een meetinrichting waarvan de communicatiefunctionaliteit niet wordt gebruikt:

a. bij de vervanging van een meetinrichting;

b. bij een aanpassing van een aansluiting;

c. bij een aanpassing van een meetinrichting;

d. bij aanwijzingen van onbetrouwbaarheid of onvolledigheid van meetgegevens, volgens bij ministeriële regeling te bepalen criteria.

Artikel 3.60. verzamelen meetgegevens systeemkoppelingen

1 Een meetverantwoordelijke partij, bedoeld in artikel 3.56, eerste lid, verzamelt, valideert en stelt de meetgegevens vast op een systeemkoppeling.

2 Een transmissiesysteembeheerder voor gas verzamelt, valideert en stelt de meetgegevens vast op een systeemkoppeling tussen zijn systeem en een distributiesysteem voor gas.

3 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:

a. welke meetgegevens worden verzameld, gevalideerd of vastgesteld;

b. de frequentie waarmee meetgegevens worden verzameld, gevalideerd of vastgesteld;

c. de wijze waarop meetgegevens worden verzameld;

d. nauwkeurigheidseisen bij het verzamelen van meetgegevens;

e. methoden voor het herleiden en berekenen van de hoeveelheid gas en de energie-inhoud van het gas;

f. methoden voor het herleiden en berekenen ten behoeve van het valideren en vaststellen van meetgegevens.

Artikel 3.63. vaststellen hernieuwbare energiebron of WKK

Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt op verzoek van een aangeslotene op haar systeem, of van een aangeslotene op een gesloten systeem dat met haar systeem is verbonden, vast:

a. of diens installatie geschikt is voor de opwekking van gas uit hernieuwbare bronnen, elektriciteit uit hernieuwbare bronnen of uit andere bronnen dan wel of sprake is van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;

b. of de inrichting om te meten, die wordt gebruikt in de installatie geschikt is voor de meting van de hoeveelheid elektriciteit of gas die is geproduceerd; en

c. in geval van omzetting van energie in een andere vorm van energie, of de inrichting om te meten, die wordt gebruikt in de installatie geschikt is voor de meting van de hoeveelheid energie uit hernieuwbare bronnen of uit andere bronnen die is gebruikt voor de opwekking van de hoeveelheid, bedoeld in onderdeel b.

Paragraaf 3.3.9. Tijdelijke taken

Artikel 3.73. tijdelijke taken

1 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen één of meer andere taken dan de op grond van deze wet opgedragen taken voor een bij die maatregel te bepalen periode van ten hoogste tien jaren per taak worden toegestaan aan een transmissie- of distributiesysteembeheerder indien:

a. deze taken verband houden met de op grond van deze wet opgedragen taken;

b. deze taken van belang zijn voor het toekomstig beheer van het systeem; en

c. marktpartijen niet of in beperkte mate in de uitvoering van de taken voorzien.

2 Indien het een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit betreft, beoordeelt Autoriteit Consument en Markt voorafgaand aan het toekennen van een taak als bedoeld in het eerste lid, de noodzaak van de toekenning.

3 Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de voortzetting of beëindiging van een overeenkomstig het eerste lid opgedragen taak.

4 Bij het toekennen van een tijdelijke taak als bedoeld in het eerste lid kunnen voorwaarden worden gesteld en kan worden bepaald dat voor de uitvoering van die taak een tarief in rekening wordt gebracht bij degenen ten behoeve van wie de tijdelijke taak wordt uitgevoerd.

Artikel 3.106 – algemene bepalingen tarieven

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder brengt voor het uitvoeren van wettelijke taken of verplichtingen bij aangeslotenen op zijn systeem, bij beheerders van transmissie- of distributiesystemen die via een systeemkoppeling zijn verbonden met zijn systeem, of, in het geval van de transmissiesysteembeheerder voor gas, bij netgebruikers tarieven in rekening:

a. die vooraf door de Autoriteit Consument en Markt zijn vastgesteld overeenkomstig paragraaf 3.6.2;

b. die, indien de transmissie- of distributiesysteembeheerder daartoe op grond van het tweede lid verplicht is, zijn gebaseerd op een vooraf door de Autoriteit Consument en Markt overeenkomstig artikel 3.112 goedgekeurde berekeningsmethode.

2 Indien de Autoriteit Consument en Markt ten aanzien van een wettelijk taak of verplichting van oordeel is dat het niet passend of doelmatig is om voor de uitvoering daarvan vooraf een uniform tarief vast te stellen overeenkomstig paragraaf 3.6.2, bepaalt de Autoriteit Consument en Markt dat de tarieven daarvoor worden gebaseerd op een overeenkomstig artikel 3.112 door de Autoriteit Consument en Markt goedgekeurde berekeningsmethode.

3 Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing:

a. indien het een tijdelijke taak betreft, voor zover bij het toekennen van de tijdelijke taak is bepaald dat de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor het uitvoeren daarvan een tarief in rekening brengt bij degenen ten behoeve van wie die tijdelijke taak wordt uitgevoerd; en

b. voor zover de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor het uitvoeren van een wettelijke taak of verplichting al op andere wijze een vergoeding ontvangt.

4 In afwijking van het eerste lid kan een transmissie- of distributiesysteembeheerder lagere tarieven in rekening brengen dan de overeenkomstig dit artikel vastgestelde tarieven, mits deze niet-discriminerend en transparant zijn.

5 De Autoriteit Consument en Markt publiceert een besluit als bedoeld in het tweede lid op een voor eenieder kenbare en toegankelijke wijze.

Artikel 3.107 - uitgangspunten en tariefstructuren, lid 1

1 De Autoriteit Consument en Markt stelt de door transmissie- en distributiesysteembeheerders toe te passen tarieven waarop artikel 3.106, eerste lid, van toepassing is, overeenkomstig deze paragraaf vast en met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens verordening 2019/943 en verordening 715/2009 inzake tarieven.

Artikel 3.110 - tarievenbesluit

1 De Autoriteit Consument en Markt stelt voor iedere transmissie- of distributiesysteembeheerder, op basis van een daartoe strekkend voorstel van de transmissie- of distributiesysteembeheerder, jaarlijks de tarieven, bedoeld in artikel 3.107, eerste lid, vast met inachtneming van de nadere regels over algemene tariefbeginselen, bedoeld in artikel 3.107, derde lid.

2 De Autoriteit Consument en Markt stelt ten behoeve van de vaststelling van de tarieven de totale toegestane of beoogde inkomsten voor de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor dat jaar vast en betrekt daarbij:

a. de op grond van het inkomstenbesluit vastgestelde toegestane of beoogde inkomsten voor dat jaar;

b. de rekenvolumes, indien het methodebesluit bepaalt dat deze bij de jaarlijkse vaststelling van de tarieven worden vastgesteld.

3 Ten behoeve van de vaststelling van de totale toegestane of beoogde inkomsten, bedoeld in het tweede lid, overweegt de Autoriteit Consument en Markt of het passend is om daarbij tevens te betrekken:

a. de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex;

b. de voor dat jaar geschatte kosten voor de uitvoering van taken of verplichtingen als bedoeld in artikel 3.106, eerste lid, aanhef en onderdeel a, waarmee geen rekening is gehouden bij de vaststelling van het methodebesluit, voor zover deze kosten efficiënt zijn;

c. de voorafgaand aan dat jaar gemaakte kosten voor de uitvoering van de taak bedoeld in artikel 3.27, of een verplichting krachtens artikel 3.8, derde lid, onderdeel b, waarmee geen rekening is gehouden in het methodebesluit, voor zover deze kosten efficiënt zijn;

d. de voor dat jaar geschatte vermogenskosten voor investeringen die nog niet in gebruik zijn genomen en waarvoor gelet op artikel 6.1 een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet is vastgesteld door Onze Minister, voor zover deze kosten efficiënt zijn;

e. de voor dat jaar geschatte kosten voor investeringen die in dat jaar in gebruik zijn of worden genomen en waarvoor gelet op artikel 6.1 een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet is genomen, voor zover deze kosten efficiënt zijn.

4 De Autoriteit Consument en Markt betrekt bij het vaststellen van de tarieven correcties met betrekking tot:

a. tarieven uit voorgaande jaren die zijn gewijzigd bij rechterlijke uitspraak of door herziening van een besluit door de Autoriteit Consument en Markt;

b. tarieven uit voorgaande jaren die zijn vastgesteld met inachtneming van een methodebesluit of inkomstenbesluit dat bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij onherroepelijk besluit van de Autoriteit Consument en Markt is herzien, op basis van een herziene vaststelling van deze tarieven met inachtneming van die rechterlijke uitspraak of dat besluit en het verdisconteren van het verschil.

5 De Autoriteit Consument en Markt kan bij het vaststellen van de totale toegestane of beoogde inkomsten, bedoeld in het tweede lid, of de tarieven correcties betrekken voor:

a. verschillen tussen vastgestelde rekenvolumes en gerealiseerde volumes;

b. verschillen tussen vastgestelde toegestane of beoogde inkomsten en gerealiseerde inkomsten;

c. toegestane of beoogde inkomsten of tarieven die:

1°. zijn of worden vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, bij beschikking over juiste of volledige gegevens, andere tarieven zou hebben vastgesteld;

2°. zijn of worden vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;

3°. zijn of worden vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor wettelijke taken of verplichtingen, die de systeembeheerder niet heeft uitgevoerd of waarvoor de systeembeheerder geen of minder kosten heeft gemaakt.

6 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:

a. het indienen van een voorstel voor de tarieven door de transmissie- of distributiesysteembeheerder als bedoeld in het eerste lid;

b. de procedure en wijze van besluitvorming door de Autoriteit Consument en Markt bij ontbreken van een voorstel van de transmissie- of distributiesysteembeheerder als bedoeld in eerste lid.

Artikel 7.41, overgangsbepaling meettarieven, lid 2

2 Voor het vaststellen van de tarieven voor het in gebruik geven en beheren van een meetinrichting, als bedoeld in artikel 3.51, betrekt de Autoriteit Consument en Markt bij de toepassing van artikel 3.110, tweede lid, de verschillen die de Autoriteit Consument en Markt vanaf 2011 jaarlijks heeft vastgesteld op basis van artikel 4a van de Regeling meettarieven zoals die luidde onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet.

Elektriciteitswet 1998 (E-wet)
Artikel 16, lid 1, onderdeel b (artikel 16, lid 1 in zijn geheel opgenomen)

1 De netbeheerder heeft in het kader van het beheer van de netten in het voor hem krachtens artikel 36 of 37 vastgestelde gebied tot taak:

a. de door hem beheerde netten in werking te hebben en te onderhouden;

b. de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen;

c. de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij in overweging worden genomen maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden;

d. voldoende reservecapaciteit voor het transport van elektriciteit aan te houden;

e. op de grondslag van artikel 23 derden te voorzien van een aansluiting op de netten;

f. op de grondslag van artikel 24 ten behoeve van derden transport van elektriciteit uit te voeren;

g. het bevorderen van de veiligheid bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken;

h. op verzoek van een producent vast te stellen of diens productie-installatie geschikt is voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of uit andere energiebronnen dan wel of sprake is van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling, alsmede of de inrichting om te meten geschikt is voor de meting van de elektriciteit die met de productie-installatie wordt opgewekt en op een net of een installatie ingevoed;

i. de hoeveelheid elektriciteit te meten die afkomstig is van een productie-installatie voor duurzame elektriciteit of klimaatneutrale elektriciteit of van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;

j. koppelingen met andere netten te realiseren en reparaties aan zijn net uit te voeren;

k. onverminderd artikel 79, op een geschikte wijze gegevens te publiceren over koppelingen tussen de netten, gebruik van de netten en de toewijzing van transportcapaciteit;

l. afnemers alle gegevens te verstrekken die zij voor een efficiënte toegang tot het net inclusief het gebruik ervan nodig hebben;

m. voorzieningen te treffen in geval van een faillissement van een leverancier van elektriciteit aan afnemers als bedoeld in artikel 95a, eerste lid;

n. ervoor zorg te dragen dat een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, voor elke aansluiting beschikt over een geïnstalleerde meetinrichting, tenzij die afnemer blijkens de voorwaarden, bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdelen a of b, beschikt over een onbemeten aansluiting;

o. zorg te dragen voor het beheer en onderhoud van de bij een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, geïnstalleerde meetinrichting;

p. de taken te vervullen die voortvloeien uit het bepaalde bij of krachtens verordening 2019/943;

q. zijn netten te beschermen tegen mogelijke invloeden van buitenaf.

Artikel 41, lid 1

1 De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt:

a. ten aanzien van de taken, genoemd in artikel 16, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend

met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, voor netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de methode vast tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

b. voor elke taak, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van uitvoering van deze taken worden bevorderd, en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, de methode van regulering vast voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.

Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.

Artikel 41c, lid 2

2 De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:

a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;

b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;

c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;

d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt;

e. zijn vastgesteld op basis van de geschatte kosten als bedoeld in het zevende lid en de gerealiseerde efficiënte kosten die daarvan afwijken.

Artikel 41b, eerste lid, onderdeel e en g (artikel 41b, lid 1 in zijn geheel opgenomen)

1 Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, en de taken, bedoeld in artikelen 7a, 17a en 22a, en voor zover het betreft de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van:

a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,

b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,

c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,

d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100}\right) TI_{t-1} \ ,$$

waarbij

TIt = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TIt-1 = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d, voor zover de kosten doelmatig zijn;

f. [Red: dit onderdeel is nog niet in werking getreden;]

g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;

h. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is;

i. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is;

j. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 7a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 30b in rekening zijn gebracht via een tarief;

k. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 17a, voor zover deze kosten doelmatig zijn;

l. de gemaakte kosten voor de uitvoering van artikel 22a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en deze kosten niet op grond van het bepaalde bij of krachtens artikel 22a, zevende lid, worden betaald door de verzoeker, bedoeld in artikel 22a, eerste lid.